

Valtioneuvoston asetus

tuotantokaniinien hyvinvoinnista

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään eläinten hyvinvoinnista annetun lain (693/2023) nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään sellaisten tuotantokaniinien pidosta, joita pidetään siitoseläimenä taikka lihan, turkisten tai villan tuotantoon taikka muussa tuotantotarkoituksessa, jäljempänä *kani*.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) *emokanilla* sukukypsää naaraskania astutuksesta poikasten vieroitukseen;
- 2) *siitoskanilla* sukukypsää naaras- tai uroskania, jota pidetään siitoseläimenä tuotantokaniinien tuotantoon;
- 3) *poikasella* kania syntymästä vieroitukseen;
- 4) *nuorella kanilla* kania vieroituksesta 6 kuukauden ikään asti;
- 5) *teuraskanilla* lihantuotantoon tarkoitettua kania vieroituksesta teurastukseen;
- 6) *kanitilalla* maantieteellistä paikkaa, jossa on yksi tai useampi kaniinien pitopaikka.

3 §

Kanin käsittely

Kani on totutettava tarvittavaan käsittelyyn ja ihmisten läheisyyteen poikasesta lähtien. Kani on otettava kiinni ja siirrettävä rauhallisesti. Kania ei saa jahdata. Tiineen ja vastasyntyttäneen emokanin kiinniottamista, käsittelyä ja tarpeetonta häirintää on vältettävä.

Kania nostettaessa sen painoa on kannateltava takapäätä tukien. Kania ei saa nostaa korvista, niskasta eikä jaloista. Kania ei saa kytkeä paikalleen tai sitoa rakenteisiin. Kania ei saa pitää selällään. Kania saa kuitenkin pitää selällään lyhytaikaisesti hoitotoimenpiteen tai tarkastuksen aikana, jos selällään pitäminen on välttämätöntä hoitotoimenpiteen tai tarkastuksen toteuttamiseksi.

4 §

Kanin hoito

Kanin kynnet on tarkastettava säännöllisesti ja lyhennettävä tarvittaessa liikakasvun ehkäisemiseksi. Sisä- ja ulkoloisten häähdöstä on huolehdittava tarvittaessa. Lisäksi kanin hampaat, korvat ja tassunpohjat on tarkastettava kania käsiteltäessä tai muutoin säännöllisesti.

Kanin turkista on huolehdittava niin, ettei turkki pääse takkuuntumaan. Villantuotantoon käytettävä kani on kerittävä riittävän usein, kuitenkin vähintään neljän kuukauden välein. Kani on kerittävä huolellisesti ja kania vahingoittamatta. Kanin villa on kerittävä saksilla tai karvojen leikkaukseen soveltuvalla leikkurilla. Kanin karvaa tai villaa ei saa kerätä nyppimällä. Juuri keritty kani on pidettävä riittävän lämpimässä tilassa tai kanin pitopaikkaan on asennettava lisälämmönlähde taikka kanille on jätettävä lyhyt villakerros päälle.

5 §

Kanien sosiaaliset suhteet ja ryhmäkasvatus

Kanilla on oltava mahdollisuus sosiaaliseen kanssakäymiseen muiden kanien kanssa. Kanilla on aina oltava kosketus-, kuulo- ja näköyhteys muihin kaneihin sekä eläinsuojassa tapahtuvaan toimintaan. Kanilla on myös oltava mahdollisuus vetäytyä omaan rauhaan.

Emokani on otettava erilleen ryhmästä ennen poikimista. Emokani on pidettävää poikueensa kanssa erillään muista kaneista vieroitukseen asti. Emokania ei kuitenkaan tarvitse ottaa erilleen, jos pitopaikassa on käytössä ryhmäpoikiminen.

Edellä 1 ja 2 momentissa säädetystä poiketen sellaisten kanien kosketusyhteyttä tulee rajoittaa, jotka voivat olla vaaraksi toisilleen.

Nuoret kanit on kasvatettava ryhmässä. Nuoret kanit on jaoteltava sukupuolen mukaan eri ryhmiin riittävän aikaisin ennen sukukypsyyden saavuttamista kuitenkin viimeistään 16 viikon ikäisenä. Lisääntymiskykyistä urosta ja naarasta ei saa pitää jatkuvasti yhdessä hallitsemattoman lisääntymisen ehkäisemiseksi.

Jos vieroituksen jälkeen erillään kasvatettuja kaneja tai kaniryhmiä yhdistetään, kanien käyttäytymistä, hyvinvointia ja sosiaalisten suhteiden uudelleen muodostumista on seurattava erityisen huolellisesti. Yhdistämisessä on käytettävä ensisijaisesti tiloja, jotka ovat kaikille ryhmän jäsenille uusia.

6 §

Ruokinta ja juotto

Kanin saatavilla on oltava jatkuvasti hyvälaatuista karkearehua. Samassa ryhmässä pidettävillä kaneilla on oltava samanaikaisesti mahdollisuus syödä väkirehua.

Jokaista alkavaa 10 kanin ryhmää kohden on oltava vähintään yksi juomalaite. Juoma- ja ruokintalaitteet on pidettävä puhtaana. Lisäksi on huolehdittava, että virtsa ja ulosteet eivät likaa rehua tai juomavettä.

7 §

Kanin hyvinvoinnin ja pitopaikan tarkastaminen

Kanien hyvinvoinnin ja pitopaikan tarkastus on suoritettava tavalla, joka aiheuttaa kaneille mahdollisimman vähän häiriötä. Jos kanien hyvinvoinnissa tai pitopaikassa havaitaan epäkohtia tai puutteita, on ryhdyttävä välittömästi toimenpiteisiin havaittujen epäkohtien tai puutteiden korjaamiseksi. Kuolleet kanit on poistettava pitopaikasta viipymättä.

Kani on tarvittaessa tarkastettava yksilöllisesti. Sairas tai vahingoittunut kani on tarvittaessa eristettävä muista kaneista ja kani tai sen pitopaikka on merkittävä asianmukaisia tarkastus- ja hoitotoimenpiteitä varten. Kanin palauttaminen eristyksestä takaisin ryhmään on tehtävä varoen.

8 §

Tiineyttäminen ja vieroitus

Kania ei saa astuttaa ennen kuuden kuukauden ikää. Keinosiemennystä ei saa käyttää kanin tiineytykseen.

Poikasia ei saa vieroittaa ennen 42 päivän ikää, jollei vieroittaminen ole välttämätöntä poikasten tai emon hyvinvoinnin turvaamiseksi.

Kanin saa astuttaa uudelleen aikaisintaan 30 päivän kuluttua synnytyksestä. Edellä säädetystä vaatimuksesta voidaan poiketa, jos kaikki poikaset syntyvät kuolleena, kuolevat synnytyksessä tai välittömästi synnytyksen jälkeen ja jos emokanin kunto sekä terveydentila ovat hyvät. Naaraskanilla saa teettää enintään neljä poikuetta peräkkäisten 365 päivän aikana. Kanin poikimisista on pidettävä kirjanpitoa, jota on säilytettävä vähintään kolme vuotta sen vuoden päättymisestä, jolloin kirjanpitoon viimeksi kirjattiin eläintä koskeva merkintä.

9 §

Pitopaikan yleiset vaatimukset

Pitopaikan on tarjottava kaneille riittävä suoja epäsuotuisilta sääoloilta. Pitopaikka on tarvittaessa katettava niin, että kani ei pääse karkaamaan yläkautta. Pitopaikkojen välisissä käytävissä on oltava riittävästi tilaa kanien tarkastamista ja hoitamista varten. Pitopaikan oviaukon on oltava kooltaan, rakenteeltaan ja muodoltaan sellainen, että kani voidaan poistaa pitopaikasta ilman, että sille aiheutuu vahingoittumisen vaaraa.

Päällekkäin sijoitettavat pitopaikat on rakennettava ja sijoitettava siten, että kanien virtsa ja ulosteet eivät putoa alempiin kerroksiin. Kanien pitopaikat on sijoitettava korkeintaan kolmeen kerrokseen. Jokainen kerros tulee voida tarkastaa vaivatta ja kanit tulee voida poistaa kerroksista asianmukaisesti.

Pitopaikan on täytettävä liitteen taulukoista 1–3 ilmenevät kokoa koskevat vaatimukset.

Kanin ulottuvilla olevien pintojen käsittelyyn ei saa käyttää aineita, jotka voivat aiheuttaa sille myrkytyksen tai muuta vaaraa sen hyvinvoinnille. Pitopaikan rakenteet, varusteet ja laitteet on pidettävä hyvässä kunnossa siten, että ne eivät vahingoita kania eivätkä vaaranna sen terveyttä. Pitopaikka on oltava tarvittaessa desinfioitavissa. Sähköjohdot sekä muut välineet ja laitteet, jotka voivat vahingoittaa kania, on sijoitettava siten, että ne eivät aiheuta kanille vahingoittumisen vaaraa.

10 §

Pitopaikan olosuhteet

Pitopaikassa on huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta, siten että ilman hiilidioksidi-, ammoniakki-, tai pölypitoisuudet eivät nouse haitallisen korkealle. Lämpöeristetyssä pitopaikassa on myös huolehdittava siitä, että ilman kosteus ei nouse haitallisen korkeaksi.

Kanilla tulee olla pitopaikassa käytettävissään alue, jonka lämpötila on vähintään + 5 celsiusastetta. Kanin tulee voida maata alueella luonnollisessa asennossa. Samassa ryhmässä pidettävien kanien tulee mahtua yhtäaikaaisesti makaamaan alueella.

Pitopaikan valaistuksessa on oltava säännölliset valon ja pimeän jaksot siten, että valaistus tukee kanin luonnollista vuorokausirytmää ja käyttäytymistä. Albiinokanien pidossa on otettava huomioon niiden herkkyys valolle. Pitopaikassa on oltava myös luonnonvaloa.

11 §

Pitopaikan pohja ja kuivitus

Pitopaikan pohjan on oltava tukeva, vakaa sekä sellainen, että kanin jalat eivät tartu siihen kiinni tai muutoin vahingoitu. Pitopaikan pohjamateriaalina ei saa käyttää päällystämätöntä metalliverkkoa tai muuta materiaalia, joka voi vaurioittaa kanin jalkapohjia.

Jos pitopaikan pohjassa käytetään verkkoa, tulee vähintään 50 prosenttia pohjan pinta-alasta olla kiinteää. Rako- tai ritilälattiaa tai muuta rei'itettyä materiaalia olevan pohjan aukkojen osuus saa olla enintään 50 prosenttia pinta-alasta ja aukkojen leveys saa olla korkeintaan 15 millimetriä. Imetysaikana pitopaikan pohjalle on tarvittaessa asetettava poikasten turvallisuuden kannalta riittävän tiheäilmäinen suojaverkko.

Kanien pitopaikassa on oltava riittävästi sopivaa kuiviketta kauttaaltaan. Jos pitopaikan pohjassa on verkkoa, rako- tai ritilälattiaa tai muuta rei'itettyä materiaalia, kuiviketta on oltava niin paljon, ettei kani ole suorassa kosketuksessa pohjamateriaaliin.

Edellä 2 ja 3 momentissa säädetystä vaatimuksista voidaan poiketa, jos pitopaikka on sijoitettu maata vasten niin, että kaneilla on mahdollisuus laiduntaa.

Edellä 3 momentista säädetystä poiketen teuraskanin pitopaikassa, jossa pitopaikan pohjassa on verkkoa, rako- tai ritilälattiaa tai muuta rei'itettyä materiaalia, vähintään puolet verkkoa tai rei'itettyä materiaalia olevasta pohjapinta-alasta on oltava niin runsaasti kuivitettu, ettei kani ole suorassa kosketuksessa pohjamateriaaliin.

Nestemäisten eritteiden on päästävä poistumaan asianmukaisesti tai ne on imeytettävä kuivikkeisiin.

12 §

Piilo ja pesäkoppi

Kanilla on oltava käytettävissään pitopaikassa piilo.

Piilossa on oltava vähintään kolme seinää, katto ja vähintään yksi kulkuaukko. Piilon on oltava kiinteäpohjainen tai se on sijoitettava pitopaikassa kiinteäpohjaiselle lattialle. Piilossa on oltava niin paljon kuiviketta, että kani pystyy kaivamaan kuiviketta.

Piilojen on oltava niin tilavia, että kanit voivat levätä niissä yhtä aikaa luonnollisessa asennossa. Jos ryhmässä pidettävillä kaneilla on yhteinen piilo, piilossa on oltava vähintään kaksi kulkuaukkoa tai muuten mahdollisuus väistää lajitoveria.

Emokanille on tarjottava pitopaikassa pesäkoppi ja pesänrakennusmateriaalia viimeistään viikkoa ennen odotettua poikimista. Pesäkopissa tulee olla neljä seinää, katto ja vähintään yksi kulkuaukko. Pesänrakennusmateriaalia on tarjottava niin paljon, että se riittää emokanille pesän kulkuaukon sulkemiseen. Pesäkopin kulkuaukon on oltava kooltaan ja sijoitukseltaan sellainen, että emo pääsee kulkemaan siitä vaikeuksitta, mutta vastasyntyneet poikaset eivät pääse putoamaan pesästä.

Emokanilla on oltava myös mahdollisuus vetäytyä poikasistaan. Jos emokaneja pidetään ryhmässä, on tarjolla oltava vähintään yksi pesäkoppi emokania kohden.

Emokanin pesäkopin on täytettävä liitteen taulukosta 4 ilmenevät kokoa koskevat vaatimukset.

13 §

Muut pitopaikan varusteet

Kanilla on oltava käytettävissään hylly, jonka ala- ja yläpuolella se voi istua luonnollisessa asennossa. Erillistä hyllyä ei kuitenkaan tarvita, jos piilon katto soveltuu kanin hyllyksi.

Kanin ruoka- ja juoma-astioiden sekä juottolaitteiden on oltava materiaaliltaan sellaisia, etteivät ne aiheuta vaaraa tai haittaa kanin hyvinvoinnille. Kanin ruokintaan ja juottamiseen tarkoitetut astiat ja laitteet on sijoitettava pitopaikkaan siten, että kani voi syödä ja juoda vaikeuksitta. Jos kanin juottamiseen käytetään automaattista juottolaitetta, kani on totutettava sen käyttämiseen.

14 §

Virikkeet

Kanille on oltava jatkuvasti tarjolla korsirehun ja kuivikkeen ohella myös muuta hampaita kuluttavaa, järsittävää ruokaa tai muuta järsimiseen sopivaa materiaalia sekä vähintään yksi muu sopiva varuste tai materiaalia, jonka avulla kani voi toteuttaa lajinomaisia käyttäytymistarpeitaan.

Materiaaleja tai varusteita on vaihdeltava eläimen mielenkiinnon ylläpitämiseksi. Materiaaleilla tai varusteilla ei saa olla haitallista vaikutusta kanin hyvinvointiin.

15 §

Ulkokasvatusta koskevat lisävaatimukset

Ulkokasvatuksella tarkoitetaan kaniensa pitoa ulkona siten, että niillä ei ole vapaasti käytettävissään vähintään liitteen taulukoissa 1-3 säädettyä pinta-alaa rakennuksen sisätilassa.

Ulkokasvatuksessa kanilla on oltava käytettävissään vähintään liitteen taulukoissa 1-3 säädetyn pinta-alan kokoinen kiinteällä katteella katettu alue. Muu osa ulkotarhasta on katettava verkolla. Ulkona olevan pitopaikan pohjan on estettävä kaniensa karkaaminen.

Marraskuun 1 päivän ja maaliskuun 31 päivän välisenä aikana (*talviaika*), ulkokasvatuksessa olevalla kanilla on 10 §:n 2 momentin mukaisen lämpötilavaatimuksen täyttämiseksi oltava käytettävissään neliseinäinen piilo tai vapaa pääsy sisätilaan. Talviaikana 2 momentissa tarkoitetulla kiinteällä katteella katetulla alueella on oltava kolme umpinaista seinää. Katetun alueen pinta-alassa ei huomioida neliseinäisen piilon tai sisätilan pinta-alaa.

Talviaikana ulkona sijaitsevan pitopaikan 2 momentissa tarkoitetun katetun vähimmäisalan tulee olla korotettu maanpinnasta tai pitopaikan pohja tulee eristää maanpinnasta muulla riittävällä tavalla. Lisäksi talviaikana ulkona sijaitsevan pitopaikan pohjan on oltava niin runsaasti kuivitettu, ettei kani ole suorassa kosketuksessa pitopaikan pohjamateriaalin kanssa. Pitopaikan kuivitusvaatimuksesta talviaikana ei voida poiketa teuraskanin pitopaikassa.

Kania ei saa siirtää ulkokasvatukseen kesken talviajan, vaan se on totutettava jo syksyn aikana kylmenevään säähän. Sairas tai vahingoittunut kani on siirrettävä talviaikana ulkokasvatuksesta sisätilaan, kunnes se on toipunut. Kaninpoikasia ei saa pitää talviaikana ulkokasvatuksessa.

16 §

Kanitilan yleiset vaatimukset

Ammattimaisesti ja tai muutoin laajassa mitassa kaneja pitävällä kanitilalla on oltava kirjallinen varautumissuunnitelma. Varautumissuunnitelma on pidettävä ajan tasalla.

Kanitilalla on huolehdittava haittaeläinten torjunnasta.

17 §

Kanitilan aitaaminen ja karkuun päässeiden eläinten pyydystäminen

Kanitila on aidattava asianmukaisesti siten, että estetään kanien karkaaminen sekä petoeläinten pääsy eläinsuojiiin, pitopaikkoihin tai muutoin kosketuksiin kanien kanssa. Kanitilaa ei kuitenkaan tarvitse aidata, jos eläinten karkaaminen ja petoeläinten pääsy on estetty eristämällä eläintilat verkolla, laudoituksella tai muulla vastaavalla varmalla tavalla.

Aidat ja muut eläinten karkaamisen estävät rakenteet on pidettävä hyvässä kunnossa. Jos karanneiden eläinten kiinniottamiseen kanitilan alueella käytetään loukkuja, loukut on tarkastettava vähintään kahdesti päivässä.

18 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2026.

19 §

Siirtymäsäännökset

Tämän asetuksen voimaan tullessa toiminnassa olevaan kanitilaan sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2031:

- 1) mitä 9 §:n 2 momentissa säädetään pitopaikkojen kerrosten enimmäislukumäärästä;
- 2) 9 §:n 3 momenttia pitopaikan kokovaatimuksista;
- 3) mitä 10 §:n 2 momentissa säädetään pitopaikan lämpötilavaatimuksista;
- 4) mitä 11 §:n 2 momentissa säädetään pitopaikan pohjarakenteen vaatimuksista lukuun ottamatta vaatimusta imetysaikaisesta tiheäsilmaisestä suojaverkosta, jota sovelletaan asetuksen voimaantulosta;
- 5) 12 §:n 2 ja 3 momenttia piilolle asetettavista vaatimuksista;
- 6) mitä 12 §:n 4 momentissa säädetään emokanin pesäkopille asetettavista rakenteellisista vaatimuksista ja 6 momenttia emokanin pesäkopin kokovaatimuksesta;
- 7) 13 §:n 1 momenttia kanin käytettävissä olevasta hyllystä;
- 8) 15 §:n 2–4 momenttia ulkokasvatukselle asetettavista lisävaatimuksista.

Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen tämän asetuksen voimassa ollessa peruskorjattavaan tai rakennettavaan kanitilaan tai sen osaan tätä asetusta sovelletaan kuitenkin siitä alkaen, kun peruskorjaus tai rakennus tai sen osa on valmistunut.

Helsingissä 5.3.2026

Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah

Neuvotteleva virkamies Terhi Simonen-Jokinen

Liite

Taulukko 1. Pitopaikan vähimmäiskoot nuorilla kaneilla ryhmäkasvatuksessa.

	Lattiapinta-ala (m ²) eläintä kohden*	Pisin sivu vähintään (m)	Lyhin sivu vähintään (m)	Korkeus vähintään (m)
≤ 3 kg	0,35	1,60	0,50	0,55
> 3 kg	0,50	1,80	0,70	0,70

* Hyllyn pinta-ala ei sisälly lattiapinta-alaan

Taulukko 2. Pitopaikan vähimmäiskoot muilla kuin nuorilla kaneilla yksilökasvatuksessa.

	Lattiapinta-ala (m ²) täysikasvuista eläintä kohden*	Pisin sivu vähintään (m)	Lyhin sivu vähintään (m)	Korkeus vähintään (m)
Imettävät naaraskanit poikasineen vieroitukseen asti;				
≤ 2 kg				
> 2-3,5 kg	0,90		0,50	0,55
> 3,5-5 kg	1,10		0,60	0,60
> 5 kg	1,30		0,70	0,70
	1,50		0,80	0,80
Muut täysikasvuiset siitoskanit;				
≤ 2 kg	0,60		0,40	0,55
> 2-3,5 kg	0,80		0,50	0,60
> 3,5-5 kg	1,00		0,60	0,70
> 5 kg	1,20		0,70	0,80

* Hyllyn pinta-ala ei sisälly lattiapinta-alaan

Taulukko 3. Pitopaikan vähimmäiskoot muilla kuin nuorilla kaneilla ryhmäkasvatuksessa.

	Lattiapinta-ala (m ²) täysikasvuista eläintä kohden*	Pisin sivu vähintään (m)	Lyhin sivu vähintään (m)	Korkeus vähintään (m)
Imettävät naaraskanit poikasineen vieroitukseen asti; ≤ 2 kg				
> 2-3,5 kg	0,90		0,50	0,55
> 3,5-5 kg	1,10		0,60	0,60
> 5 kg	1,30		0,70	0,70
	1,50		0,80	0,80
Muut täysikasvuiset siitoskanit; ≤ 2 kg	0,35	1,60	0,50	0,55
> 2-3,5 kg	0,40	1,70	0,60	0,60
> 3,5-5 kg	0,50	1,80	0,70	0,70
> 5 kg	0,60	2,00	0,80	0,80

* Hyllyn pinta-ala ei sisälly lattiapinta-alaan

Taulukko 4. Emokanin pesäkopin vähimmäiskoko

Paino (kg)	Pituus (m)	Leveys (m)	Korkeus (m)
≤ 2	0,25	0,25	0,25
> 2-3,5	0,30	0,30	0,30
> 3,5-5	0,40	0,30	0,35
> 5	0,45	0,40	0,40